

LANGELAND
KOMMUNE

Handicappolitik

2023 - 2026

Indhold

Indledning og baggrund.....	2
Hand-in-cap	2
Handicappolitik.....	2
Proces for udarbejdelse.....	3
Implementering	3
Vision og politiske mål.....	4
Vision	4
Politiske mål	4
Målgrupper	5
Principper og værdier	6
Kompensationsprincippet	6
Sektoransvarlighedsprincippet.....	6
Solidaritetsprincippet	6
Ligebehandlingsprincippet	6
Habilitering og rehabilitering.....	6
Samarbejde.....	7
Det hele menneske.....	7
Indsatsområder	8
Helhed og styrket koordinering.....	8
Øget fokus på beskæftigelse	9
Samarbejde og roller	9
Tilgængelighed	9
Velfærdsteknologi	10
Strategiske mål	10

Indledning og baggrund

Hand-in-cap

Ordet handicap stammer historisk fra en gammel engelsk handelsmetode kaldet "Hand-in-cap" (Hånd i kasket). Den beskrives helt tilbage i det 14. århundrede. I handlen er der to personer, der vil handle eller bytte to genstande med hinanden. En tredjeperson (handelslederen) bedømmer, hvorvidt genstandene har den samme værdi eller hvad en eventuel forskel i værdi er. Derefter lægger både de handlende og lederen et beløb (en indsats) i en kasket (cap). De handlende sætter efterfølgende hver en hånd ned i kasketten. Så tager de hånden ud igen og signalerer med en åben eller en lukket hånd, hvorvidt de er enige eller uenige i bedømmelsen. Hvis de begge er enige betales den eventuelle forskel i værdi, genstandene skifter ejer og lederen får indsatsen. Hvis begge er uenige, er der ingen handel og lederen får også her indsatsen. Såfremt den ene af de handlende er enig og den anden er uenig i bedømmelsen, er der ingen handel, men den der er enig får indsatsen.

Det nye i denne type handelsmetode, er at en neutral person involveres i en bedømmelse af værdi. Det blev i 1700-tallet videreført til hestevæddeløb, såkaldte handicapløb, hvor hestene fik forskellige vægte påført alt efter løbslederens bedømmelse af, hvad der ville få dem til at løbe lige hurtigt.

I det 19. og 20. århundrede er flere idrætsgrene som sejlsport, golf og bowling også begyndt at anvende handicap som en gradering, der giver den svageste en kompensation, således at udgangspunktet bliver lige for deltagerne.

Hvad er et handicap?

Langeland Kommune anvender FN's definition af begrebet handicap: *Betegnelsen handicap betyder tab eller begrænsning af mulighederne for at deltage i samfundslivet på lige fod med andre. Definitionen beskriver relationen mellem et menneske med funktionsnedsættelse og dets omgivelser. Formålet med denne definition er at sætte fokus på mangler ved omgivelserne og mange af de i samfundet iværksatte aktiviteter, som for eksempel information, kommunikation og uddannelse, der forhindrer mennesker med funktionsnedsættelse i at deltage på lige vilkår med andre.*

Handicapbegrebet findes i FN's standardregler "Lige muligheder for handicappede" fra 1993

Handicappolitik

Langeland Kommune vil med Handicappolitikken 2023-2026 signalere, at alle borgere skal have mulighed for at anvende deres ressourcer i livet med respekt for forskellighed og anerkendelse af ligeværd. Dermed støtter politikken op omkring de konventioner, love og rettigheder, der er med til at sikre mennesker med handicap i deres liv.

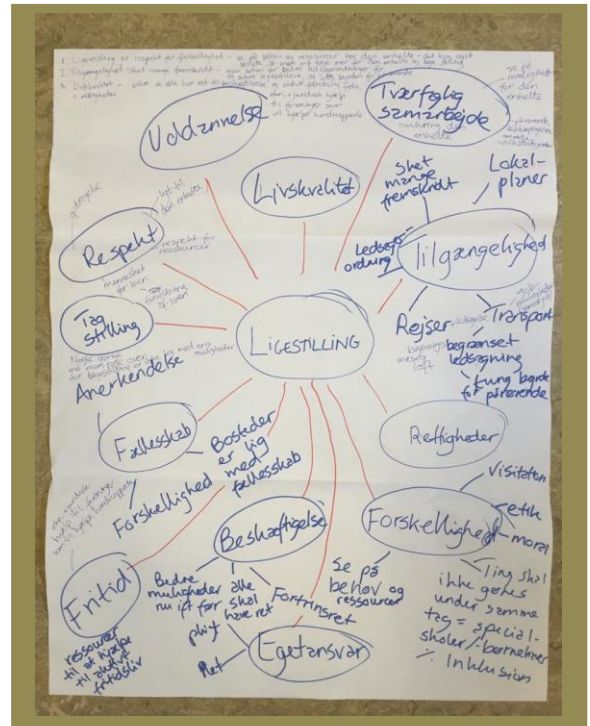
I 2009 indgik Danmark i aftalen om FN's konvention om rettigheder for personer med handicap. Med konventionen er vi forpligtede til løbende at arbejde for, at mennesker med handicap kan få fuldt udbytte af både menneskerettigheder og frihedsrettigheder, samt at fremme respekten og værdigheden for mennesker med et handicap. Langeland Kommune arbejder i tråd med regeringens visioner for et samfund med respekt for forskellighed, og hvor alle indgår med samme værdi i samfundet. Kommunen vil med udgangspunkt i politikken arbejde for, at mennesker med handicap opnår en så høj grad af øget indflydelse, selvbestemmelse

og ansvar i eget liv som muligt. Desuden vil Langeland Kommune sætte fokus på det enkelte menneskes aktuelle ressourcer, således at alle støttes i at realisere og bidrage med deres fulde potentiale.

Proces for udarbejdelse

I oktober 2016 afholdt Langeland Kommune et dialogmøde med borgere, politikere, relevante organisationer og råd samt ledere og medarbejdere i kommunen. På dialogmødet blev der talt om temaer og ønsker til en ny handicappolitik, og der blev nedsat en arbejdsgruppe til at arbejde videre med tankerne fra dialogmødet. Arbejdsgruppen bestod af både borgere, rådsmedlemmer, politikere samt ledere og medarbejdere i kommunen. På baggrund af deres indsats blev Handicappolitik 2017-2021 udarbejdet. For at sikre kontinuitet, sammenhæng og et langsigtet perspektiv, er Handicappolitik 2023-2026 udarbejdet ud fra de samme forudsætninger. Politikken er sendt til høring i handicaprådet, hvorefter det politisk er behandlet i Beskæftigelses- og Socialudvalget og Kommunalbestyrelsen, hvor politikken også endeligt blev godkendt.

Implementering

Langeland Kommunes handicappolitik skal dække alle forvaltningsområder, hvilket er børn, unge, voksne og ældre, samt sundhed, beskæftigelse, infrastruktur og kultur. Handicappolitikken skal være en naturlig og selvfølgelig del at have med i alle sammenhænge, for både politikere og ansatte i Langeland Kommune. Den skal være rammen omkring reelle handlinger, hvor kommunen i samarbejde med Handicaprådet, står for udformningen af handleplaner.

Handicappolitikken har til formål at sørge for lige muligheder for hele befolkningen i Langeland Kommune, således at der hele tiden stræbes efter, at alle borgere har samme muligheder uanset den enkelte persons funktionsniveau. Den skal dermed være et redskab til dialog og udvikling af kommunens ydelser.

Handicappolitikken skal fungere som et redskab og en ledetråd for både politikere, de kommunale forvaltningsområder og alle borgere i kommunen. Alle afdelinger i kommunen er således forpligtet til, at implementere de handicappolitiske målsætninger i opgaveløsningen.

Handicappolitikken gøres tilgængelig via kommunens hjemmeside.

Handicaprådet skal medvirke og høres i alle handicappolitiske spørgsmål. Der lægges vægt på, at handicappolitikken gøres synlig, og at der skabes en løbende debat om handicapspørgsmål.

Beskæftigelses- og Socialudvalget sikrer, at der midt i hver valgperiode, sammen med Handicaprådet, afvikles en temadag med fokus på handicappolitikens implementering.

Vision og politiske mål

Vision

Alle borgere med handicap i Langeland Kommune har mulighed for at udnytte sine ressourcer, og kunne opnå den størst mulige livskvalitet.

Sundhedsudvalget og Handicaprådet 2017

Politiske mål

Visionen skal udvikles gennem følgende politiske mål:

Langeland Kommune vil arbejde for:

- at bevare værdigheden og sikre at rettighederne overholdes for alle borgere
- at have fokus på de muligheder den enkelte borger med handicap har i samarbejdet mellem borger, pårørende, frivillige organisationer og kommune
- at sikre, at borgere med handicap kan indgå i samfundslivet på lige fod med kommunens øvrige borgere, herunder:
 - At sikre tilgængelighed til samfundets muligheder hele livet for borgere med handicap
 - At sikre en vedvarende udvikling og brug af evner og potentialer for borgere med handicap
 - At den kommunale service har fokus på koordinering og tværfagligt samarbejde for at styrke ressourcer og mindske begrænsninger for borgere med handicap

Dermed læner Langeland Kommune sig op ad Regeringens visioner i Handicappolitisk handlingsplan 2013.

Regeringens visioner i Handicappolitisk handlingsplan 2013

Regeringen ønsker et samfund, hvor børn, unge og voksne med handicap har samme mulighed for at udnytte deres potentiale og samme ansvar for eget liv som alle andre samfundsborgere.

Regeringen vil arbejde for et samfund med respekt for forskellighed, hvor alle mennesker indgår ligeværdigt som medborgere i samfundets mange fællesskaber.

Regeringen vil arbejde for et samfund, som understøtter mennesker med handicap i at opnå øget selvbestemmelse og ansvar for eget liv

Regeringen vil arbejde for et samfund, hvor der er fokus på det enkelte menneskes ressourcer, og hvor mennesker med handicap støttes i at realisere og bidrage med deres fulde potentiale.

Målgrupper

Borgere med handicap omfatter ifølge WHO alle personer, der har en langvarig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse. I samspil med forskellige barrierer kan denne funktionsnedsættelse hindre dem i fuldt og effektivt at deltage i samfundslivet på lige fod med andre. Handicappet opstår i mødet mellem funktionsnedsættelsen og barriererne i hverdagslivet.

Funktionsnedsættelser kan forekomme på mange forskellige tidpunkter i livet. De kan være medfødte eller forårsaget af ulykke eller sygdomsudvikling igennem livet. Ligeegyldigt hvornår i livet en funktionsnedsættelse forekommer, er den, hvis ikke der tages højde for barrierer i hverdagslivet, begrænsende for førlighed eller formåen. Som mennesker er vi igennem forskellige livsfaser og vi møder samfundets forskellige fællesskaber og institutioner, som børn, unge, voksne og ældre. Det er afgørende, at alle fællesskaber og institutioner ikke bliver barrierer for funktionsnedsættelser.

Hvordan opstår et handicap?

Et handicap er ikke blot en medicinsk diagnose på en person med en funktionsnedsættelse. Handicappet er derimod relateret til samfundslivet, og opstår i mødet mellem funktionsnedsættelse og barrierer i hverdagen. Dermed er det indretningen af samfundet, der begrænser et muligt handicap.

Denne handicappolitik skal sikre at kommunen arbejder for *borgere med alle forskellige former for funktionsnedsættelse*. Den skal sikre et kommunalt samarbejde på tværs af fagområder, således at borgere med forskellige livsbetingelser og levevilkår, eksempelvis i socialt sårbare familier, også støttes omkring et handicap. Den skal sikre et fokus på overgange mellem livsfaser for borgere med handicap.

En simpel ligning

Funktionsnedsættelse + barriere = Handicap

Funktionsnedsættelse + kompensation = Lige muligheder

Principper og værdier

Handicappolitikken baserer sig på nedenstående fire nationale handicappolitiske principper.

Kompensationsprincippet

Kompensationsprincippet indebærer, at samfundet tilbyder personer, som har en funktionsnedsættelse, en række ydelser og hjælpeforanstaltninger. Formålet er at afhjælpe eller begrænse konsekvenserne af den nedsatte funktion mest muligt.

Sektoransvarlighedsprincippet

Sektoransvarlighedsprincippet indebærer, at den myndighed, organisation eller virksomhed, som har ansvaret for at levere ydelser, tjenester eller service til borgere i almindelighed, er tilgængelige for mennesker med handicap. Desuden er man forpligtet til at rådgive, vejlede og eventuelt finansiere disse ydelser.

Solidaritetsprincippet

Solidaritetsprincippet betyder, at støtteforanstaltninger og handicapkompenserende ydelser finansieres via skattesystemet. Det indebærer, at tildelingen af kompensation principielt er gratis for den enkelte og dermed uafhængig af indkomst og formue.

Ligebehandlingsprincippet

Ligebehandlingsprincippet betyder ikke at behandle alle ens. Ligebehandling betyder derimod at sikre alle lige muligheder - lige muligheder for at udvikle og nyttiggøre sine potentialer og udvikle færdigheder i overensstemmelse med den enkeltes evner. Ligebehandling vil derfor ofte betyde, at personer med handicap behandles forskelligt, fordi de har andre forudsætninger end personer uden handicap, og fordi personer med handicap indbyrdes har *vidt forskellige forudsætninger*.

Ud over de nationale handicappolitiske principper tager Handicappolitik 2023-2026 også afsæt i nedenstående tre samhørende værdi- og principområder.

Habilitering og rehabilitering

Et rehabiliterings- og habiliteringsforløb er et målrettet og tidsbestemt samarbejde mellem borgere, pårørende og fagfolk. Formålet er at give borgere med funktionsnedsættelse de samme muligheder som andre. Rehabilitering retter sig mod borgere, der har fået en funktionsnedsættelse i løbet af deres liv, mens habilitering fokuserer på borgere med medfødte funktionsnedsættelser.

Et rehabiliterings- eller habiliteringsforløb tager altid udgangspunkt i den enkelte borgers aktuelle fysiske, sociale og psykiske situation, og er derfor forskelligt fra person til person. De kommunale indsatser kan eksempelvis omfatte pleje, træning og kompensation – men de fokuserer også på borgerens omgivelser og netværk, som fx fysisk tilgængelighed, sociale miljøer og generelle ønsker og holdninger.

Samarbejde

Samarbejdet forstås som alle de typer af samarbejde, der kan tænkes på tværs af borger, pårørende, organisationer og offentlige forvaltninger. Et godt samarbejde blandt alle involverede er vigtigt for at få det bedste resultat for borgeren med handicap. Det kan medvirke til at afkorte vente- og behandlingstider, og der er bedre mulighed for at få den hjælp og støtte, som borgeren har ret og krav på.

Det er derfor i alles interesse at virke i et godt samarbejde i alle de relationer vi har med hinanden.

Det hele menneske

Alle mennesker er værdifulde. Med det mener Langeland Kommune, at vi vil fremme et livssyn, hvor vi fokuserer på de styrker, ressourcer, kompetencer og ideer, som alle mennesker har. Når en borger har en funktionsnedsættelse, skal borgerens behov og ønsker altid prioriteres og medtænkes ligesom lovgivning og regler sætter rammen for kompensation.

Løsningerne skal dermed tage afsæt i et konkret og individuelt skøn, for at sikre det enkelte menneskes unikke kvaliteter.

Principper og værdier i Handicappolitik 2023-2026

Indsatsområder

Indsatsområderne i Handicappolitik 2023–2026 tager udgangspunkt i de beskrevne værdier og principper. Der er fem prioriterede indsatsområder, som giver et billede af de områder som Langeland kommune vil have særligt fokus på i opgaveløsningen i de kommende år.

Prioriterede indsatsområder for Handicappolitik 2023-2026

Helhed og styrket koordinering

Borgere med funktionsnedsættelser tæt på livet kan opleve, at funktionsnedsættelsen påvirker hele deres liv. Det kan få betydning for familieliv, arbejdsliv, fritidsliv, bolig, sundhed m.m. De kan opleve, at det kommunens opdeling i forskellige afdelinger og områder betyder, at der ikke arbejdes med samme viden i forhold til funktionsnedsættelsen. Dermed udfordres helhedssynet.

Langeland Kommune vil skabe helhedsorienterede indsatser, der tager udgangspunkt i det der skaber værdi og mening for den enkelte borger. Det sociale liv, boligen, interesser, sundhed, familie, uddannelse, økonomi, funktioner og andet, er med til at skabe denne værdi. Kommunen anerkender, at borgerne kan pege på løsninger, som kommunen ikke kan komme på. Selvom lovgivning og kvalitetsstandarder skal overholdes, ønsker kommunen i videst muligt omfang at være fleksible i forhold til at finde løsninger. Kommunen vil arbejde for at finde den optimale løsning på trods af juridiske rammer, økonomi og kommunens opdeling i forskellige faglige kompetencer.

Borgere med funktionsnedsættelse kan opleve at have flere behov for støtte. Det betyder, at de kan have kontakt til flere medarbejdere i kommunen også indenfor forskellige forvaltningsområder. De enkeltes borgers forskellige problemstillinger er ofte tæt forbundet, og behovene er gensidigt afhængige af hinanden. Det vil sige, at hvad der gøres (eller ikke gøres) med den ene indsats kan få betydning for, hvad der med den anden indsats kan eller skal gøres (eller ikke gøres). Forskellige lovgivninger, såsom Beskæftigelsesloven, Sundhedsloven og Serviceloven kan til tider udfordre indsatserne sammenhæng. Det kræver et øget fokus på koordinering og tværfagligt samarbejde mellem parterne.

Langeland Kommune vil sikre en koordineret indsats, hvor de enkelte indsatser supplerer og understøtter hinanden. Kommunen ønsker, at borgerne oplever overblik og sammenhæng i eget forløb samt tryghed og kvalitet i indsatsen.

Øget fokus på beskæftigelse

Langeland Kommune har et særligt fokus på de muligheder, som borgere med handicap har, for at kunne tilgå arbejdsfællesskabet. Dette fremgår af blandt andet som afsnit i *Beskæftigelsesplan 2023*, hvori der er beskrevet et særligt fokus på handicapkompenserede ordninger. Det er væsentligt for både samfund og borgere, at alle har lige adgang til arbejdsmarkedet, og handicappede dermed får adgang til de hjælpemidler og ordninger, som der er behov for, og som kan fremme denne.

Samarbejde og roller

Når et familiemedlem har en funktionsnedsættelse, bliver forældre og ægtefæller, søskende og børn, bedsteforældre og andre på den ene eller anden måde påvirket af funktionsnedsættelsen, særligt hvis barriere i samfundet gør det til et handicap. Funktionsnedsættelsen kan udfordre hele familien og familielivet - både praktisk, følelsesmæssigt og socialt. Ligeledes er omgangskredsen med venner og bekendte involverede, og ligesom familien, er de ofte uvurderlig støtte og hjælp til borgeren med funktionsnedsættelse. Langeland Kommune oplever familiemedlemmer og andet netværk som vigtige ressourcepersoner i borgernes liv.

Samarbejdet mellem borger, pårørende og kommunen bliver bedre, hvis der er lavet klare forventningsafstemninger i forhold til borgerens ønsker og behov. Den rolle, som pårørende kan få, og som kommunen har gennem lovgivning, er vigtigt at få afklaret igennem dialog. Kommunens fagpersoner yder grundig rådgivning og vejledning om rettigheder og muligheder, så den enkelte og familien får den bedst mulige dagligdag. Langeland Kommune vil – i det omfang borgeren eller borgerens værge ønsker det – inddrage de pårørende i indsatsen. På den måde finder vi sammen holdbare løsninger.

Tilgængelighed

Tilgængelighed er både fysisk tilgængelighed og adgang til information. Tilgængelighed og bevægelsesfrihed er en grundlæggende forudsætning for at give borgere med funktionsnedsættelse lige muligheder overalt i kommunen. I kommunens planlægning, projektering og udformning af de fysiske omgivelser, samt tilbud i øvrigt, medtænker kommunen hensynet til borgere med funktionsnedsættelse i videst muligt omfang indenfor de givne fysiske og økonomiske rammer. Kommunen arbejder for at øge tilgængeligheden i det offentlige rum, så som kommunale institutioner, fritids- og kulturoplevelser, butikker og naturområder.

Ligeledes medtænker kommunen mulighederne for deling af information til borgere med funktionsnedsættelser. I samfundet sker kommunikation gennem en række af forskellige medier. Vi bruger så godt som alle sanser i kommunikationen, både syn, hørelse, tale og taktil følesans, ja selv smagssans og lugtesans, har betydning i vores interaktion og kommunikation med hinanden. Langeland Kommune vil have fokus på borgere med funktionsnedsættelses forskellige behov for medier i kommunikationen med kommunen.

Velfærdsteknologi

Velfærdsteknologiens forskellige muligheder er et prioriteret fokusområde i Langeland Kommune. Udviklingen af teknologiske løsninger, der kan kompensere funktionsnedsættelser, er støt stigende og dermed giver den på mange måder mulighed for vi alle kan indgå ud fra lige forudsætninger i samfundet. Enhver teknologi skal dog stadig tage hensyn til det enkelte menneske, således at det stadig er borgerens ønsker og behov der er i centrum.

Langeland Kommune vil arbejde for et øget kendskab til nye teknologiske muligheder i samarbejdet mellem kommunen og borgere med funktionsnedsættelse. Kommunen vil have fokus på balancen mellem egenfinansiering og kommunal støtte til velfærdsteknologiske løsninger, og øge kendskabet til mulighederne for borgere og pårørende.

Strategiske mål

De fem prioriterede indsatsområder har følgende strategiske mål:

Helhed og styrket koordinering

- Koordinerende sagsbehandler sikrer, at borgeren med handicap oplever sammenhæng og et helhedssyn i kommunens indsatser

Øget fokus på beskæftigelse

- Der vil være et særligt fokus på følgende værktøjer:
 - Fortrinsadgang
 - Personlig Assistance
 - Løntilskud for nyuddannede
 - Hjælpe midler

Samarbejde og roller

- God kommunikation mellem borger med handicap, pårørende og netværk, organisationer og kommunens medarbejdere skal fortsat udvikles for at sikre mere åbenhed og en klarere forventningsafstemning omkring indsatserne

Tilgængelighed

- Fokus på involvering af handicapråd og/eller organisationen God adgang i udarbejdelsen af infrastrukturelle opgaveløsninger

Velfærdsteknologi

LANGELAND
KOMMUNE

- Der skal fortsat videreudvikles på teknologiske løsninger til borgere med handicap, herunder mulighed for lån af mindre redskaber gennem kommunen